

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu

OSNOVNI PODATCI

Ime i prezime	Aleksandra-Maria Vuković
Zvanje	dipl. učitelj razredne nastave s pojačanim programom iz nastavnog predmeta Matematika
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Gornji Mihaljevec
Adresa elektroničke pošte	aleksandra-maria.vukovic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Hrvatska u brojevima
Predmet (ili međupredmetna tema)	Matematika
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.

OBVEZNI ELEMENTI

Odgono-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	MAT OŠ A.5.1. Brojevnim izrazom u skupu prirodnih brojeva s nulom modelira problemsku situaciju. <i>Razrada ishoda:</i> Čita i zapisuje prirodne brojeve uključujući brojeve veće od milijun. <i>Preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnoga ishoda:</i> Rješavati matematičke mozgalice, zbrajaljke, premetaljke, brojevne nizove, magične kvadrate, sudoku, zadatke sa šibicama i slično.
Tijek nastavnog sata	Aktivnosti predložene ovim Metodičkim preporukama mogu se realizirati • na satu u kojem u glavnom dijelu dominira obrada novog gradiva, pa se može odabrati jedna ili više od ponuđenih aktivnosti za primjenu ishoda i kvalitativnu provjeru razine usvojenosti ishoda učenja (formativno vrednovanje) • ili na satu ponavljanja i vježbanja, pa se mogu odabrati sve ponuđene aktivnosti za ponavljanje i uvježbavanje sadržaja, primjenu ishoda učenja i kvalitativnu povratnu informaciju o usvojenosti znanja i vještina u odnosu na ishode učenja (formativno vrednovanje) Aktivnosti su predložene u proizvoljnном redoslijedu, mogu

se vremenski sve realizirati u jednom nastavnom satu ili se može odabrat manji broj aktivnosti i prilagoditi njihovo vremensko trajanje (ovisno o predznanju učenika, strukturi razrednog odjela, broju učenika i sl.)

U ovim Metodičkim preporukama je predložena realizacija prve tri aktivnosti u obliku **rada u paru**. Priložena su dva nastavna listića (A i B) koji se razlikuju jedino u Aktivnosti 2. u kojoj učenici u paru naizmjenično čitaju i zapisuju brojeve dopunjavajući rečenice s brojčanim podacima (učeniku A nedostaju podaci u *parnim*, a učeniku B u *neparnim* rečenicama). Međutim, iste je aktivnosti **moguće realizirati i kao grupni rad po radnim centrima**, pogodan za manji broj učenika u razredu. U tom se slučaju učenici, u radnom centru sa zadacima iz Aktivnosti 2., podijele na dvije podgrupe i jedni dopunjavaju rečenice u A dijelu, a drugi u B dijelu. Za analizu i usporedbu rješenja po grupama i razrednu diskusiju, u tom slučaju unaprijed izraditi digitalni zid za objavu rezultata (koristeći program Padlet, Lino ili neki drugi od dostupnih alata za kolaboraciju).

Aktivnost 1. Brojevna križaljka (7 min)

Cilj aktivnosti:

Ponoviti / uvježbati pisanje prirodnih brojeva znamenkama na temelju zapisa riječima.

Nastavni oblik:

Rad u paru.

Nastavne metode i strategije:

Metoda pisanih radova, razgovora i didaktička igra – križaljka.

Nastavno sredstvo:

Nastavni listić za učenike s križaljkom (**Prilog 1. – A listić, Prilog 1. – B listić**).

Aktivnost 2. Hrvatska u brojevima (8 min)

Cilj aktivnosti:

Ponoviti / uvježbati čitanje prirodnih brojeva, te pisanje prirodnih brojeva po diktatu.

Nastavni oblik:

Rad u paru.

Nastavne metode i strategije:

Metoda čitanja, pisanih radova, razgovora i

	didaktička igra – <i>naizmjenična dopunjajlka</i>. <i>Nastavno sredstvo:</i> Nastavni listić za učenike s križaljkom (Prilog 1. – A listić, Prilog 1. – B listić). Aktivnost 3. Odgonetni me – enigma (10 min) <i>Cilj aktivnosti:</i> Ponoviti / uvježbati čitanje i pisanje prirodnih brojeva iz zapisa riječima. <i>Nastavni oblik:</i> Rad u paru. <i>Nastavne metode i strategije:</i> Metoda čitanja, pisanih radova, razgovora i didaktička igra – dekodiranje. <i>Nastavno sredstvo:</i> Nastavni listić za učenike s križaljkom (Prilog 1. – A listić, Prilog 1. – B listić). Aktivnost 4. Bingo! (10 min) <i>Cilj aktivnosti:</i> Ponoviti / uvježbati čitanje i pisanje prirodnih brojeva. <i>Nastavni oblik:</i> Diferencirani rad – individualni i frontalni rad. <i>Nastavne metode i strategije:</i> Metoda čitanja, pisanih radova i didaktička igra – Bingo!. <i>Nastavno sredstvo:</i> Gotove Bingo! kartice za učitelja i učenike (Prilog 2.). Aktivnost 5. Na kraju... (10 min) <i>Cilj aktivnosti:</i> Rasprava o rješenjima zadataka prve tri aktivnosti. Individualna refleksija – izlazna kartica (vrednovanje kao učenje). <i>Nastavni oblik:</i> Individualni rad.

	<i>Nastavno sredstvo:</i> Rubrika za samovrednovanje – izlazna kartica (Prilog 3.), upute za provođenje izbornog projektnog zadatka <i>Izradi svoje pomagalo za prikaz mjesnih vrijednosti</i> (Prilog 4.)
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	Aktivnost 1. Brojevna križaljka Učitelj podijeli učenike u parove. To može napraviti uz pomoć alata Student Group Maker (https://flipquiz.com/toolbox/grouper/) ili nekog od sličnih alata dostupnih online. Svaki par učenika dobiva nastavni listić sa zadacima za prve tri aktivnosti. Učitelj daje učenicima upute za rad i dogovara se s učenicima o načinu provjere rješenja zadataka. U tu svrhu učitelj može unaprijed pripremiti rješenja u nekom od programa za obradu teksta (primjerice Word ili Google dokumenti), koja će kasnije projicirati pomoću projektora i zajednički provjeriti rješenja s učenicima ili može učenicima dati mogućnost samostalne provjere rješenja, recimo pomoću QR kodova ili tako da podijeli učenicima poveznicu na rješenja u proizvoljnoj društvenoj mreži (npr. Edmodo ili Yammer). Nastavni listić za učenike sadrži rješenja u QR kodovima koje učenici mogu pročitati koristeći neki od dostupnih čitača QR kodova, primjerice QR Code scanner (https://webqr.com/index.html). U slučaju samostalne provjere rješenja, dogоворити се с уčenicima da nakon provjere kratko zabilježe jesu li točno riješili zadatak u pojedinoj aktivnosti ili su pogriješili u rješavanju, te u čemu su pogriješili. Nakon toga učenici rješavaju zadatak i brojevnu križaljku iz prve aktivnosti. Aktivnost 2. Hrvatska u brojevima Učenici ostaju u istim parovima kao u prethodnoj aktivnosti ili ih, po potrebi, možete podijeliti u nove parove. Učitelj daje učenicima upute za rad i objašnjava način realizacije aktivnosti: učenici dopunjavaju ponuđene rečenice s brojčanim podacima o Hrvatskoj tako da naizmjenično u paru čitaju

	prirodne brojeve i zapisuju ih po diktatu (učeniku A nedostaju podaci u <i>parnim</i>, a učeniku B u <i>neparnim</i> rečenicama). Uputiti učenike da, prema informaciji (brojčanom podatku) koji im nedostaje, razmisle o pitanju koje moraju postaviti drugom učeniku u paru. Može se učenicima usmeno ponuditi nekoliko primjera odgovarajućih pitanja. Način provjere rješenja je isti kao i u prethodnoj aktivnosti. Nakon toga učenici rješavaju zadatak i <i>naizmjeničnu dopunjalku</i> iz druge aktivnosti. Aktivnost 3. Odgonetni me – enigma Učenici ostaju u istim parovima kao u prethodnoj aktivnosti ili ih, po potrebi, možete podijeliti u nove parove. Učitelj daje učenicima upute za rad i objašnjava način realizacije aktivnosti: učenici pomoću ponuđenog ključa za dekodiranje otkrivaju skriveni pojam iz područja povijesti. Ključ za dekodiranje sadrži prirodne brojeve zapisane znamenkama, a traženi pojam učenici otkrivaju pomoću odgovarajućih zapisa prirodnih brojeva riječima. Način provjere rješenja je isti kao i u prethodnoj aktivnosti. Nakon toga učenici dekodiraju skriveni pojam u trećoj aktivnosti. Aktivnost 4. Bingo! Ovu razrednu aktivnost je moguće realizirati na dva načina: pomoću gotovih Bingo! kartica za učenike ili tako da učenici sami oblikuju svoje Bingo! kartice. <u>Gotove Bingo! kartice</u> Učitelj unaprijed ispiše i podijeli učenicima gotove Bingo! kartice (Prilog 2.) izrađene alatom Bingo Card Generator (https://myfreebingocards.com/bingo-card-generator). Navedeni alat nudi mogućnost generiranja kartica na temelju upisanog niza brojeva: automatski se generira kartica s koje se čitaju brojevi (<i>Bingo Caller's Card</i>), nudi se

	mogućnost besplatnog ispisa 30 različitih kartica za učenike, a ponuđene su i opcije za izbor broja polja, raspored i izgled kartica i sl. <u>Učenici sami oblikuju Bingo! kartice</u> Učitelj unaprijed ispiše prazne Bingo tablice, s proizvoljnim brojem polja, koje podijeli učenicima te projicira sve brojeve koje će upotrijebiti u vježbi (primjerice pomoću alata PowerPoint Online ili nekog sličnog alata). Zatim učenici prepišu brojeve svaki u svoju Bingo tablicu u proizvoljnem rasporedu. Na taj način svaki učenik izrađuje drukčiju Bingo! karticu. Učitelj objašnjava učenicima pravila igre: učitelj čita prirodan broj, a učenici provjeravaju je li taj broj zapisan na njihovoj kartici. Ako jest, tada to polje prekriže ili oboje. Igra se nastavlja sve dok jedan igrač ne prekriži/oboji potreban broj polja (vodoravno, okomito ili dijagonalno) – u predloženoj aktivnosti tri polja. Taj učenik uzvikne "Bingo!". Ovisno o raspoloživom vremenu, igra se može ponoviti nekoliko puta: recimo prvi put s gotovim karticama, a sljedeći put učenici sami oblikuju svoje Bingo! kartice. Aktivnost 5. Na kraju... Učitelj potiče kratku raspravu s učenicima o eventualnim pogreškama u rješavanju zadataka iz prve tri aktivnosti (na temelju ranije dogovorenih vodenja bilješki o rezultatima u pojedinoj aktivnosti). Zadati učenicima za domaći rad da ponovno riješe zadatke u kojima su pogriješili. Učitelj upućuje učenike na izborni projektni zadatak (<i>Izradi svoje pomagalo za prikaz mjesnih vrijednosti</i>), koji u digitalnom obliku dijeli s učenicima preko neke od dostupnih društvenih mreža (Edmodo, Microsoft Office 365, Yammer i sl.). Učenici provode individualnu refleksiju u obliku izlazne kartice.

Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Aktivnost 1. Brojevna križaljka Aktivnost 2. Hrvatska u brojevima Aktivnost 3. Odgonetni me – enigma Prilog 1. – A listić <i>Nastavni listić za učenike sa zadacima za prve tri aktivnosti (za prvog učenika u paru).</i> Poveznica: http://bit.ly/A-listic Prilog 1. – B listić <i>Nastavni listić za učenike sa zadacima za prve tri aktivnosti (za drugog učenika u paru).</i> Poveznica: http://bit.ly/B-listic Aktivnost 4. Bingo! Prilog 2. <i>Gotove Bingo! kartice za učitelja i učenike.</i> Poveznica: http://bit.ly/prir-br-Bingo Aktivnost 5. Na kraju... Prilog 3. <i>Rubrika za samovrednovanje – izlazna kartica (individualna refleksija).</i> Poveznica: http://bit.ly/prir-br-samovrednovanje Prilog 4. <i>Upute za provođenje izbornog projektnog zadatka Izradi svoje pomagalo za prikaz mjesnih vrijednosti.</i> Poveznica: http://bit.ly/prir-br-projektni-zadatak
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	Vrednovanje za učenje se realizira kroz samostalnu učeničku provjeru rješenja zadataka u pojedinim aktivnostima (vršnjačko vrednovanje) i zajedničku raspravu o eventualnim pogreškama u rješavanju u Aktivnosti 5. Na taj način učenici dobivaju kvalitativnu povratnu informaciju o usvojenosti znanja i vještina u odnosu na ishode učenja. Za vrednovanje kao učenje je kao zasebni dokument priložen prijedlog rubrike za samovrednovanje – izlazna kartica (individualna refleksija) koji se može iskoristiti za provođenje Aktivnosti 5. (Prilog 3.) Učenici individualno u izlaznoj kartici samoprocjenjuju svoja postignuća i tako stječu uvid o razini usvojenosti ishoda učenja.

Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	Zadaci implementirani u Aktivnost 3. – didaktička igra – dekodiranje.
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	Povijest: POV OŠ E.5.1. Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetnosti, predmete svakodnevne uporabe te pojavu pismenosti u prapovijesti i starome vijeku. Likovna kultura: OŠ LK A.5.1. Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom. Međupredmetne teme: UČITI KAKO UČITI A.3.2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema. A.3.3. Kreativno mišljenje. B.3.4. Samovrednovanje / samoprocjena. D.3.2. Suradnja s drugima. UPORABA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE B.3.1. Učenik samostalno komunicira s poznatim osobama u sigurnome digitalnom okružju.
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Aktivnost 3. / Dodatni zadatak za darovite učenike Kako su stari narodi zapisivali brojeve? POV OŠ E.5.1. Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetnosti, predmete svakodnevne uporabe te pojavu pismenosti u prapovijesti i starome vijeku. Ishodi projektnog zadatka Izradi svoje pomagalo za prikaz mjesnih vrijednosti podudaraju se s ishodima predmeta Likovna kultura (OŠ LK A.5.1.).
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za	Aktivnosti 1. – 3.

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

učenike s teškoćama	Nastavni listić za rad u paru prilagoditi sadržajno i grafičkim uređenjem: ovisno o vrsti i stupnju oštećenja prilagoditi zadatke (smanjiti brojeve u pojedinim zadacima, koristiti jasne i kratke upute u zadacima), povećati font, prilagoditi vrijeme izvođenja aktivnosti. Dodatno pomoći učenicima u čitanju rješenja pomoću QR kodova. Ako je u razrednom odjelu više učenika s posebnim potrebama, grupirajte učenike u homogene parove tako da i ti učenici mogu ravnopravno sudjelovati u radu u paru. Svakako pružiti dodatnu pomoć tim učenicima u rješavanju pojedinih zadataka. <i>IZVOR:</i> Didaktičko-metodičke upute za prirodoslovne predmete i matematiku za učenike s teškoćama, Hrvatska akademска i istraživačka mreža CARNET, 2017.
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Aktivnost 3. Didaktička igra – dekodiranje je posebno motivirajući zadatak za učenike koji mogu i žele više. Također, u nastavnom listiću za učenike (Prilog 1. – A listić, Prilog 1. – B listić) je predložen dodatni zadatak za darovite učenike Kako su stari narodi zapisivali brojeve? kroz koji se potiče učenike da istraže brojevne sustave starih civilizacija (zadatak povezan s procesom kodiranja/dekodiranja). Prema raspoloživom vremenu (ovisno o učiteljevom izboru aktivnosti koje će realizirati na satu), na ovom ili sljedećem satu predviđjeti realizaciju dodatnog zadataka, kao i vrijeme za prezentaciju rezultata učenika. Dodatni zadatak se može realizirati na satu ili u vidu izborne domaće zadaće.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Vrednovanje problemskog zadataka, koji je implementiran u Aktivnost 3., ostvaruje se u vidu samostalne učeničke provjere rješenja zadatka (vršnjačko vrednovanje) i zajedničku raspravu o eventualnim pogreškama u rješavanju u Aktivnosti 5.
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	Projektni zadatak Izradi svoje pomagalo za prikaz mjesnih vrijednosti Kao prijedlog izbornog projektnog zadatak priložene su upute za provođenje izbornog projektnog <i>Izradi</i>

	svoje pomagalo za prikaz mjesnih vrijednosti, kao i didaktičko-metodičke preporuke za učitelje (Prilog 3.) Učenici izrađuju vlastito pomagalo za prikaz mjesnih vrijednosti i na taj način uče kako je moguće ponovno upotrijebiti već korištenu jednokratnu plastiku, umjesto da se baci u otpad. Kroz projektni zadatak učenici ponavljaju, uvježbavaju i primjenjuju ishode učenja vezane uz čitanje i pisanje prirodnih brojeva. Očekivano vrijeme za provedbu projekta: okvirno 4 do 5 sati, izvan nastave (dogоворити се с ученцима о временском оквиру реализације при задавању изборног пројектног задатка). Nakon реализације пројектног задатка, користити izrađena pomagala u nastavi za uvježbavanje pisanja i čitanja prirodnih brojeva. Ученичке радове izložiti u sklopu tematske izložbe povodom školskog projektnog dana ili Dana škole.
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	<i>Student Group Maker – Aktivnost 1.</i> Poveznica: https://flipquiz.com/toolbox/grouper/ <i>QR Code scanner – Aktivnosti 1., 2. i 3</i> Poveznica: https://webqr.com/index.html <i>Bingo Card Generator – Aktivnost 4.</i> Poveznica: https://myfreebingocards.com/bingo-card-generator
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Didaktičko-metodičke upute za prirodoslovne predmete i matematiku za učenike s teškoćama, Hrvatska akademска i istraživačka mreža CARNET, 2017. Poveznica: http://bit.ly/2YTZ8A7